

Nr 119. Överföring av verksamheten i GUC AB till Uppsala kommun samt frågan om avveckling av GUC AB
KSN-2011-0379

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att genom aktieägartillskott täcka underskotten i Grafiskt Utbildningscenter AB (GUC AB) med tillhörande dotterbolag med högst 15 miljoner kronor,

att godkänna inkrämsöverlåtelse av GUC AB:s tillgångar till Uppsala kommun att ske senast per den 30 juni 2012 enligt föredragningen,

att i samband med överlåtelsen överlämna skolhälsovårdsjournalerna avseende elever vid GUC AB till styrelsen för vård och bildning i enlighet med 15 § arkivlagen, samt

att villkora ovanstående beslut med att Uppsala kommun ska äga samtliga aktier i GUC AB.

Anmäls att kommunstyrelsen, under förutsättning av beslut enligt ovan kommunstyrelsen för egen del beslutat

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med förslag på hur GUC AB ska hanteras efter det att inkrämsöverlåtelsen genomförts.

Ilona Szatmari Waldau och Emma Wallrup (båda V) reserverar sig i form av särskilt yttrande enligt *bilaga A*.

Uppsala den 23 maj 2012

På kommunstyrelsens vägnar

Fredrik Ahlstedt/*Per Davidsson*

I avgörandet deltagande: Fredrik Ahlstedt, Cecilia Forss, Liv Hahne, Christopher Lagerqvist (alla M), Cecilia Hamenius, Peter Nordgren (båda FP), Stefan Hanna, Karin Ericsson (båda C), Erik Pelling, Ulrik Wärnsberg, Hilde Klasson, Milischia Rezai (alla S), Frida Johnson (MP), Ilona Szatmari Waldau och Emma Wallrup (båda V).

Dessutom närvarande: Simone Falk (M)

Sammanfattning

GUC AB är ett delägt kommunalt bolag som bedriver gymnasieundervisning. Uppsala kommun äger per 1 maj 2012 nära 93 procent av aktierna i bolaget. Den nya skollagen som trädde i kraft 1 juli 2011 medger inte kommuner att bedriva skolverksamhet i hel- eller delägt bolag. Lagen ger kommuner dispens i ett år från lagstiftningens införande att möta de förändrade villkoren, dvs. till och med den 30 juni 2012.

GUC AB har sedan 2009 successivt byggt upp ett negativt resultat i verksamheten främst beroende på ett vikande elevunderlag. Bolaget har under de senaste åren löpande anpassat sin kostnadsmassa för att möta ett minskande elevunderlag.

För att både möta den förändrade skollagen och vara en ansvarsfull ägare har kommunfullmäktige i maj 2011 beslutat att förvärva de övriga aktieägarnas aktieposter.

I det nu aktuella förslaget föreslås i ett första steg kommunkoncerninterna transaktioner mellan två skilda juridiska personer, Uppsala kommun och GUC AB. För att säkra en fortsatt verksamhet som hittills bedrivits av GUC AB föreslås att Uppsala kommun förvärvar verksamheten genom en inkrämsöverlåtelse, innebärande att all verksamhet övergår till kommunen och därvid blir en del av den verksamhet som styrelsen för vård och bildning bedriver. Bolagskoncernen, GUC AB med dotterbolag, som inte längre bedriver någon verksamhet kan i ett senare skede förvärfvas av Uppsala Stadshus AB. Den prövning som ska

göras inför ett sådant beslut är dels om det går att tillvarata värdet i de ackumulerade negativa resultaten hos GUC AB dels om det i stadshuskoncernen finns behov av ett registrerat bolag.

Ärendet

Bakgrund

GUC AB, med dotterbolagen GUC Media AB och GUC Teknik AB, är ett delägt kommunalt bolag som bedriver gymnasieutbildning i Uppsala kommun. GUC AB anmälde 2010 att bolaget stod inför ett minskat elevunderlag och stora ekonomiska bekymmer på grund av svårigheter att anpassa verksamheten till lägre elevvolym. Även utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) såg problematiskt på situationen då nämnden garanterar bolaget ersättning för en viss minsta elevvolym. Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2010 om åtgärder som syftade till att underlätta för GUC AB att parera ett minskat elevunderlag.

Det ekonomiska läget i bolaget försämrades under 2010 och 2011. I maj 2011 gav kommunfullmäktige med anledning av detta kommunstyrelsen i uppdrag att förvärva samtliga aktier i GUC AB. Vid den tidpunkten ägde Uppsala kommun ca 67 procent av aktierna. Skälet till fullmäktiges beslut var att GUC AB:s ekonomiska situation var mycket problematisk och Uppsala kommun den enda aktieägaren som var beredd att ekonomiskt garantera verksamhetens fortsättning. Kommunstyrelsen beslutade för egen del i samma ärende att uppdra till kommunledningskontoret att utreda framtida möjligheter för verksamheten under förutsättning att kommunen äger samtliga aktier.

Den 1 juli 2011 förändrades skollagen på flera punkter. En av förändringarna var att kommuner inte kan äga (helt eller delvis) skolor i bolagsform. Skollagen ger kommuner ett år att förändra sitt ägande för att möta ovanstående restriktion, dvs. till 30 juni 2012. Konsekvensen för GUC AB är att bolaget inte kan bedriva skolverksamhet så länge Uppsala kommun är delägare i bolaget. Under hösten genomfördes flera ägarsamråd för att sondera möjligheterna

för GUC AB:s utveckling. Ingen annan ägare och finansiär till GUC AB än Uppsala kommun har framträtt.

I november 2011, efter diskussioner mellan GUC AB:s olika ägare, tog UAN och styrelsen för vård och bildning initiativ till en avsiktsförklaring som innebär att verksamheten i GUC AB övergår till vård och bildning per den 1 juli. I avsiktsförklaringen garanteras att elever som går på GUC AB:s utbildningar får avsluta sina gymnasiestudier vid skolan samt att GUC AB:s profil behålls kommande år.

Efter att avsiktsförklaringen deklarerats sålde merparten av minoritetsägarna sina aktier till Uppsala kommun, som per den 1 maj 2012 ägde 92,7 procent.

Föredragning

Kommunledningskontoret har i samarbete med GUC AB och vård och bildning under första tertialet 2012 arbetat med en lösning för att uppnå såväl kommunfullmäktiges beslut 2011 som intentionsavtalet mellan UAN och vård och bildning.

Utgångspunkten för lösningen vilar på kommunfullmäktiges bedömning från 2010 att den fastighet som GUC AB bedriver sin verksamhet i är modern och belägen i ett område som inom en 10-års period kommer att ha en stor befolkningsökning. Det är därför av strategisk betydelse att behålla fastigheten som skolbyggnad. Fastigheten finns därför sedan 1 januari 2012 i kommunens internhyressystem.

Kommunledningskontorets bedömning är att Uppsala kommun bör överta verksamheten från det majoritetsägda bolaget GUC AB och att verksamheten därvid övergår till att bedrivas av vård och bildning. Övertagandet sker genom en så kallad inkrämsöverlåtelse där all verksamhet, utrustning och medarbetare överförs till Uppsala kommun. Överlåtelsen bör ske snarast efter kommunfullmäktiges godkännande, dock senast den 30 juni, då GUC AB per den 1 juli förlorar sina tillstånd att bedriva gymnasieverksamhet på grund av den nya

skollagen i kombination med Uppsala kommuns ägande.

Ovanstående förfarande där verksamheten övergår till Uppsala kommun kräver inte några nya tillstånd från skolinspektionen då kommuner enligt skollagen är huvudman för bland annat gymnasieskolan. Inkråmsöverlåtelsen infriar därför såväl kommunfullmäktiges beslut från 2011 som intentionsavtalet mellan UAN och styrelsen för vård och bildning.

Beträffande medarbetarna på GUC innebär verksamhetens övergång till kommunen att de behandlas som vid en verksamhetsövergång. Samtliga medarbetare med anställning i bolaget övergår därför till att få anställning i Uppsala kommun. Övergången följer regelverket för verksamhetsövergång i lagen om anställningsskydd och medbestämmandelagen, vilket bland annat betyder att medarbetarna får tillgodoräkna sig sin anställningstid hos GUC AB och att motsvarande kollektivavtalade villkor garanteras.

GUC AB har under första tertialen tillsammans med vård och bildning förberett för ett övertagande av verksamheten och att vård och bildning står som huvudman för GUC AB:s utbildningsverksamhet från och med höst-terminen 2012. De flesta avtal som GUC AB har med externa leverantörer har sagts upp från och med halvårsskiftet 2012 eller utgången av 2012 för att möjliggöra att vård och bildning inför sina system och därmed successivt inlemmar GUC AB:s verksamhet i sin egen.

Inkråmsöverlåtelsen innebär att Uppsala kommun köper själva verksamheten från bolaget med tillhörande inventarier och verksamhetsrelaterade födringar. GUC AB har idag lån hos Uppsala kommun som bolaget kan lösa i samband med inkråmsöverlåtelsen och det aktieägartillskottet som bolaget föreslås erhålla.

En inkråmsöverlåtelse innebär även att skolhälsovårdsjournalerna överförs till den nya huvudmannen, styrelsen för vård och bildning. Journalerna är att betrakta som allmänna

handlingar då Uppsala kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande över GUC AB. Eftersom en överföring av journalerna från GUC AB är att betraktas som avhändande av allmän handling krävs ett särskilt beslut av kommunfullmäktige.

GUC AB har för närvarande upparbetade förluster på 6,3 miljoner kronor. Förlusterna överstiger aktiekapitalet varför det finns ett negativt eget kapital som måste återställas för att avvärja likvidationsrisken. Återställande av det egna kapitalet föreslås genom aktieägars-tillskott från Uppsala kommun som huvud-ägare. Uppsala kommun är dessutom den part som finansierat den löpande verksamheten i bolagen genom att tillhandahålla en kredit inom ramen för kommunens koncernkontosystem. Kommunen bär således redan idag den risk som finns i bolaget.

Efter inkråmsöverlåtelsen återstår ett bolag med ett hyresåtagande i en fastighet. Hyreskontraktet löper ut först vid halvårsskiftet 2017. Bolaget fick av kommunfullmäktige i oktober 2010 i uppdrag att söka vägar att frångå sig hyresåtagandet. Bolaget har arbetat för att verkställa kommunfullmäktiges uppdrag och innebär att fastigheten vidareuthyrs under kontraktperioden men med ett lägre kontraktvärde, som på hela perioden återstående hyresperioden beräknas uppgå till 3 miljoner kronor. Detta belopp måste tas upp som en ansvarsförbindelse för bolaget och kommer därigenom att belasta det egna kapitalet. Underskottet i GUC AB växer därigenom till ca 9,3 miljoner kronor. Detta belopp måste bolaget få täckning för vilket föreslås ske genom att bolaget från Uppsala kommun får ett aktieägartillskott.

Det bolaget som återstår efter inkråmsöverlåtelsen föreslås bli föremål för en fördjudad genomgång där det särskilt ska prövas om bolaget ska förvärvas av Uppsala Stadshus AB för att bli se om det går att återvinna värdet i de skattemässiga underskott som bolaget har.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna åtgärderna säkerställer fortsatt verksamhet vid skolan för de elever som går där. Uppsala kommun som huvudägare måste tillskjuta enligt nuvarande kalkyl 15 miljoner kronor för att säkerställa detta. Den inkrämsöverslåtelse som görs sker till bokförda värden vilket innebär att GUC AB får en ersättning som inte påverkar bolagets ekonomiska ställning. Uppsala kommun, genom styrelsen för vård och bildning, får tillgångar till ett värde som kan motiveras i den verksamhet som övertas från bolaget.

Bilaga A

V-reservation

För mer än tio år sedan (februari 2001) motionerade Vänsterpartiet om att GUC:s verksamhet skulle föras över i förvaltningsform. Vi hade gärna sett att dagens beslut fattats redan då.